

Nyhetsbrev fra URBACT

Februar 2014

LEDER

Året 2013 var særlig spennende og aktivt for URBACT, både når det gjelder våre byutvekslingsaktiviteter, vårt arbeid med å samle kunnskap om bypolitikk og ulike initiativ, eller våre opplæringsprogrammer for byplanleggere og folkevalgte. 15 nettverk ble implementert i begynnelsen av året, og ni pilotnett ble igangsatt i desember 2013. Alt i alt er 161 byer nå aktive deltakere i URBACT-nettverkene. 15. juni 2013 ble rapporten kalt «Cities of Tomorrow: Action Today» lansert i nærvær av Johannes Hahn, EU-kommisjonær ansvarlig for by- og regionpolitikk. Denne rapporten anses som et referansearbeid om viktige tematiske spørsmål i integrert og bærekraftig byutvikling.

Men 2013 var også året med stor vekt på et svært omfattende kapasitetsbyggende program for folkevalgte, byplanleggere og medlemmer av de lokale støttegruppene som er involvert i byer som er aktive i URBACT-nettverkene. Høydepunktet var uten tvil URBACTs sommeruniversitet i slutten av august 2013 på Trinity College i Dublin sentrum.

Det nye året holder hva det lover: I tre dager i slutten av januar møttes over 100 deltakere i Paris for å lansere ni pilotprosjekter, som delvis dekker implementeringsfasen av byenes integrerte handlingsplaner, samt utveksling av beste praksiser. For URBACT vil 2014 bli et overgangsår: Vi vil høste fruktene av arbeidet som er blitt utført gjennom URBACT II siden 2007 og slutføre forberedelsene av URBACT III i perioden 2014-2020.

Vi vil ha blikket vendt både mot nåtid og fremtid, i troen på at URBACT-programmet har en unik rolle å spille når det gjelder å bidra til transnasjonal bykompetansebygging og sørge for bærekraftig, integrert byutvikling.

Jeg ønsker dere alt godt for 2014 på vegne av alle her i URBACT-sekretariatet.

Emmanuel Moulin,
leder for URBACTs sekretariat

Connecting cities
Building successes

SPESIALRAPPORT:

URBACT-BYENE LEVERER RESULTATER

MER ENN BARE UTVEKSLING OG LÆRING

Hva skjer når URBACT-prosjektene avsluttes? Hvilke konkrete resultater kan vi forvente etter tre år med utveksling og læring på transnasjonalt nivå? Blir handlingsplanene som byene har laget, virkelig satt i verk eller ender de i en skuff, slik vi av og til frykter? Melody Houk, kapitaliserings- og prosjektansvarlig i URBACT II, besvarer disse spørsmålene for oss.

URBACT II-programmet tar hovedsakelig sikte på støtte europeiske byer i utviklingen av integrerte handlingsplaner for bærekraftig byutvikling. Hensikten med de transnasjonale nettverkene i URBACT, er at byer som står overfor felles utfordringer, kan utveksle erfaringer og praksiser og lære av hverandre, med formål å forbedre de lokale tiltakene. Men URBACT finansierer ikke investeringer, og styrer heller ikke prosjekter eller lokale handlingsplaner. Disse iverksettes av alle nettverkspartnere.

Selv om dette var programmets opprinnelige struktur, stiller sponsorene ofte spørsmålsteget ved programmets evne til å fremme integrert, bærekraftig byutvikling: Hva skjer med de lokale

handlingsplanene når de er blitt ferdig produsert og når et nettverk er over etter 3 års transnasjonalt samarbeid?

Den gode nyheten er at byene faktisk klarer å sikre finansiering og levere resultater!

De fleste URBACT-handlingsplanene når frem til iverksettelsesfasen

Da de europeiske byene sluttet seg til URBACT II innenfor rammen av den første utlysningen i 2008, opplevde de et nytt rammeverk. I tillegg til å bli involvert i transnasjonale utvekslingsnettverk, måtte de sørge for at opplæringen på de transnasjonale seminarene og erfaringene fra disse utvekslingene ville bli integrert i bedre lokalpolitiske tiltak og praksiser ved utarbeidelsen av en integrert lokal handlingsplan. Spørsmålet om den reelle virkningen på lokalpolitiske tiltak og praksiser ble ofte tatt opp da byene foregrep vanskelighetene med å sikre finansieringen.

En nylig utført undersøkelse om de lokale handlingsplanene fra de 180 partnerne som var involvert i nettverkene i første utlysning, viser at det store flertallet av disse lokale handlingsplanene ble

realisert. Det ble sendt ut et online-spørreskjema ett år etter slutten på nettverket, og 90 % av bykommunene som svarte, erklærte at deres lokale handlingsplan var i ferd med å implementeres. Og en tredjedel av de som svarte, sier at de har implementert over 50 % av handlingene som er skissert i deres handlingsplan.

Dette er et svært positivt resultat på bakgrunn av at det ikke fantes noen institusjonell bro mellom de lokale handlingsplanene som skulle produseres av partnerne i URBACT-nettverkene, og strukturfondene som eventuelt fantes i aktivitetsprogrammene (spesielt ERDF). Mens aktivitetsprogrammene i noen tilfeller ganske enkelt ikke hadde spesifikke midler for byutvikling, ble disse midlene tildelt allerede da de lokale handlingsplanene ble sluttført i begynnelsen av 2011. Senere strevet URBACT-partnerne med å finne en utvei til finansiering og implementering, i en situasjon der de finansielle ressursene krympet inn. I tillegg gir online-undersøkelsen et positivt perspektiv for årene som kommer, da 72 % av de spurte som allerede har iverksatt enkelte handlinger, anser at deres handlingsplan vil bli fullt ut implementert i fremtiden.

Disse positive tendensene bekreftes av en undersøkelse som ble utført våren 2013 blant partnerne i andre nettverksrunde. Bare tre måneder etter at de hadde fullført sine aktiviteter og presentert sine lokale handlingsplaner, rapporterte 75 % av alle 90 partnere at de hadde begynt å iverksette sine handlingsplaner.

De fleste lokale handlingsplaner er basert på lokale og nasjonale finansieringsordninger

Når det gjelder midlene som er sikret for å implementere disse URBACT-handlingsplanene, er lokal og regional finansiering kilden som oftest nevnes. Men strukturfond er også blitt benyttet: 25 % av de som svarte, oppga bruk av strukturfond for finansiering av handlingsplanene, med et flertall for ERDF (22 % av svarene, mot bare 3 % for ESF). Dette bør anses som et godt resultat med tanke på at de lokale handlingsplanene ble levert i 2011, da flere aktivitetsprogrammer allerede var fullt utnyttet eller hadde svært få ressurser igjen.

Det er verdt å understreke at ERDF i over 50 % av tilfellene er blitt brukt til å støtte prosjekter for lokal økonomisk utvikling og jobbrelevante tiltak. I noen tilfeller, alle i EU12, ble ERDF brukt til å finansiere store infrastrukturprosjekter (f.eks. systemet for vann- og avfallsbehandling i Zabrze, Polen). Med hensyn til ESF er det interessant å se at bare 3 % av partnerbyene erklærer å ha sikret ESF, mens en tredjedel av nettverkene i den første utlysningen hadde eksplisitt fokus på sosiale spørsmål. Det er interessant at byene som hadde sikret ESF-midler,

også hadde sikret ERDF-midler for å implementere sine handlingsplaner.

I alt er over 105 millioner euro blitt innsamlet for bærekraftige byutviklingsprosjekter av partnerne som var involvert i første runde av URBACT-nettverkene (2008-2011). Dette omfatter et sentralt renoveringsprosjekt som ble gjennomført i Bialystok (Polen) for å opprette en vitenskapspark med et budsjett på 40 millioner euro, men inkluderer ikke andre realiseringer i byer som ikke deltok i undersøkelsen, så det globale bildet er egentlig bredere.

Dette er virkelig oppmuntrende resultater på et tidspunkt da vi forbereder neste generasjons URBACT-program!

Mer informasjon om de lokale handlingsplanene som er utarbeidet i 1. runde av URBACT-nettverkene:

- [Resultater av URBACT-prosjektene – URBACTs nettsted](#)
- [Iverksetting av URBACTs lokale handlingsplaner – status – URBACTs nettsted](#)

Etterspørselsorientert tilnærming med fokus på arbeidsgivernes behov for kompetent arbeidskraft: ESIMeC-prosjektets sluttresultater

ESIMeC-prosjektet førte sammen åtte europeiske byer som opplever nedgang og ønsket å belyse situasjonen på arbeidsmarkedet og den økonomiske utviklingen. Helt fra begynnelsen var deres metode å sette mennesker i sentrum for prosjektet. De utforsket hvordan middels store byer kan generere nye sysselsettings-muligheter, forberede arbeidstakerne på nye jobber, og løse problemet med manglende samsvar mellom tilbud og etterspørsel på arbeidsmarkedet.

I løpet av tre års felles aktivitet utviklet de åtte prosjektpartnerne sammen en serie verktøy og virkemidler for bedre bruk av en etterspørselsorientert utvikling av arbeidskraften innenfor rammen av bærekraftig økonomisk bedring og vekst i middels store byer. Resultatene av deres transnasjonale aktiviteter ble omformet til verktøy og oppskrifter på suksess, med sikte på å hjelpe byplanleggerne med å forstå ingrediensene og verktøyene de kan benytte for å stimulere et jobbskapende oppsving.

ESIMeCs konklusjoner og politiske anbefalinger

ESIMeCs partnere identifiserte et antall grunnleggende metoder som alle middels store byer kan følge for å støtte jobbskaping og -vekst. Startpunktet var å forstå arbeidsgivernes behov og situasjonen på det lokale arbeidsmarkedet. I den hensikt lanserte ESIMeC et verktøy for kompetanseplanlegging for å hjelpe bykommunene med å bruke kvantitative og kvalitative metoder for å forstå arbeidsgivernes kompetansebehov. Neste skritt gjaldt utviklingen av et bedriftsmiljø, med bruk av eksisterende kompetanse blant partnerne som et mål på denne aktiviteten på prosjektnivå. Andre gode praksiser ble identifisert blant partnerne angående utviklingen og leveringen av en helhetlig tilnærming til sysselsetting og økonomisk utvikling, eksempler på strukturerte, men fleksible strategiske

partnerskap, utsetting av oppgaver som et middel til å integrere komplette tjenester og styrke forbindelsene med lokale bedrifter osv. Sist, men ikke minst konsentrerte ESIMeC seg om en bedre bruk av de europeiske strukturfondene. Prosjektets resultater gir middels store byer ideer om strategisk posisjonering og måten de kan utnytte de tilgjengelige ressursene på.

Hva slags «mat» er vi i ferd med å lage? ESIMeCs «kokebok» med oppskrifter på utvikling av arbeidskraft med sikte på økonomisk bedring

Ut fra en felles utforsking av åtte nøkkelområder innen arbeidskraftutvikling publiserte ESIMeCs partnerbyer et sett særlig nyttige metoder, eller «oppskrifter på suksess» som andre byer kan prøve. De åtte temaene passer godt til Europa 2020-flaggskipinitiativet: En dagsorden for nye kompetanser og jobber: Et europeisk bidrag mot full sysselsetting og senere sysselsettingspakke (april 2012). Bykommuner som søker fremgangsmåter for å utnytte den lokale arbeidskraftens potensiale gjennom jobber og kompetanse, vil spesielt sette pris på oppskriftene i ESIMeCs kokebok:

Oppskrift 1: *Effektivt partnerskapsarbeid*

Oppskrift 2: *Samarbeid mellom kommune, universitet og bedrifter for arbeidskraftutvikling*

Oppskrift 3: *Grønn vekst og grønne jobber*

Oppskrift 4: *Forberede unge på arbeidslivet*

Oppskrift 5: *Målrettet markedsføring*

Oppskrift 6: *Kulturell og kreativ vekst og rekruttering*

Oppskrift 7: *Integrerte metoder for utvikling av økonomi og arbeidskraft*

Oppskrift 8: *Kompetanseberegning på bynivå*

Neste skritt

ESIMeC, som omfatter fem av de opprinnelige partnerne, ble valgt som pilotnettverk for å utvikle partnernes lokale handlingsplaner. Basingstoke (UK) som hovedpartner, sammen med Bistrita (RO), Sabadell (ES), Gävle (SE) og Innova (HU) vil samarbeide for å utforske hvordan man kan optimalisere implementeringen ved å gjennomgå fremskrittet som er utført, identifisere nøkkelutfordringer, og dele eksempler på god praksis. ESIMeC og de andre to leveringsnettverkene vil bli nøye fulgt av URBACT-programmet, med den endelige målsettingen om å utvikle den spesifikke kompetansen som implementeringen av de integrerte handlingsplanene krever av byplanleggerne.

Mer informasjon:

ESIMeC-resultater – URBACTs nettsted

URBACT annonserer nye pilotnettverk - URBACT-nettsted

Beste blogger

6

URBACT-eksperten Iván Tosics dro nylig på konferanser i europeiske byer, og opplevde å møte «gigantfigurer» i form av spektakulær reklame som opptar hele bygningsvegger. Dette er Iváns beretning om jakten på gigantene og det som finnes bak dem, av og til i bokstavelig mening, i Warszawa, Kraków, Bucuresti og Budapest.

I oktober 2011 ble jeg innbudt til en europeisk konferanse i Warszawa. Organisatorene bestilte et rom for meg på Metropol hotel i sentrum. Jeg ankom sent om kvelden og tok det første bildet, som viser en godt belyst plakat med fire vakkert kledde kvinner. Selv om bildet er ganske mørkt, kan man se hotellet bak plakaten: Denne moteplakaten dekker åtte etasjer på hotellets fasade.

Mitt rom var i 6. etasje, nær hjørnet, under albuen til damen på høyre side. Jeg tok det andre bildet neste morgen fra rommet: Solen skinte, men fra mitt vindu var det lite å se på grunn av det tykke materialet i kjempeplakaten.

Konferansen var interessant, og jeg tok også en tur ut for å spore opp kjempeplakater. Dette var ikke vanskelig, da Warszawa er full av dem: I tillegg til damer på åtte etasjer oppdaget jeg menn på tre etasjer, én fire-etasjers mann og naturligvis gigantbiler.

Også den historiske byen Kraków «dyrker» gigantplakater. For eksempel den fire etasjers høye kinoreklamen nedenfor. Man kan se at bygningen er blitt vakkert renoveret før fasaden ble dekket med kjempefigurene til de to filmstjernene.

Bucuresti er en enda større by, og gigantplakatene er tilsvarende større. Internett-plakaten er fire etasjer høy, og dekker hele fasaden til en lang bygning. Den berømte mannen er fem etasjer høy, litt over en horisontal kjempeplakat som reklamerer for søtsaker. Disse to reklameplakatene dekker til 34 balkonger og vinduer, utvilsomt med boligeiernes tillatelse. Damen på 7 etasjer (!) klarer å dekke over enda flere balkonger helt alene...

Etter å ha sett så mange eksempler begynte jeg å lure på hvordan de som lever og bor bak plakaten, føler det. Livet må være merkelig bak støvlene på over 6 vinduer i Bucuresti, og enda mer bak damen som bruker en munnsspray og dekker over en hel bygning i Budapest...

Som disse bildene viser blir europeiske byer mer og mer forvandlet til reklamefora for store internasjonale konserner. Firefox- og Aeroflot-reklamene (begge i Budapest) kan sannsynligvis også forekomme i andre europeiske byer.

Østeuropeiske byer har ikke eneretten på gigantplakater. Blant annet er de største mobiltelefonselskapene aktive over hele Europa, og dekker mange bygninger, som dette bildet illustrerer – det forteller stolt at «HTC har installert sju gigantiske reklameplakater i de største byene i Storbritannia, med en total flate på 2500 kvadratmeter».

Å sette opp en gigantisk plakat må være ganske dyrt. Likevel er det en god forretning i mange europeiske byer. Vinnerne er produksjonselskaper, reklamebyråer og bygningene selv som får godt betalt for å «selge» sine fasader.

Men dette er ingen forretning som begge parter vinner på. Det er mange flere tapere: byenes innbyggere og turister. Gatenes og bygningenes organiske struktur og den vakre, arkitekturen som har utviklet seg gjennom århundrene, er brutalt ødelagt av disse kjempene, bilene, munnsprayene eller mobiltelefonene på 4, 6 eller 8 etasjer. Enkelte fremfører økonomiske argumenter for disse gigantplakatene, og hevder at det er den eneste muligheten til å bekoste renovering av bygningene der plakatene installeres. Selv om dette var sant, skal fordelene for én bygning ikke oppnås på bekostning av offentlige interesser. Men i de fleste tilfellene er argumentet langt fra gyldig – mange av bygningene der gigantplakatene monteres, er i svært god stand.

Skjønnheten i våre historiske europeiske byer er vårt felles gode. Det må beskyttes mot skamløse, brutale angrep fra kommersielle firmaer (som finner gode allierte i enkelte grunneiere). Vi må bruke sterke verktøy, dvs. bedre byplanleggingsforskrifter, for å motstå dette angrepet og beskytte våre fellesgoder mot særinteresser.

Jeg ønsker dere styrke i 2014 i kampen for bedre europeiske byer!

URBACT II

URBACT er et europeisk utvekslings- og læringsprogram som fremmer bærekraftig byutvikling.

Det gjør byer i stand til å arbeide sammen for å utvikle løsninger på store byutfordringer og styrker byene som nøkkelaktører i løsningen av stadig mer komplekse samfunnsproblemer. Programmet hjelper byene med å utvikle nye pragmatiske og bærekraftige løsninger som integrerer økonomiske, sosiale og miljømessige dimensjoner. Gjennom programmet kan byene utveksle arbeidsformer og erfaringer med fagpersoner som er involvert i storbypolitikk hele Europa. URBACT er 300 byer, 29 land og 5000 aktive deltakere.

www.urbact.eu/project

EUROPEAN
PROGRAMME
FOR
SUSTAINABLE
URBAN
DEVELOPMENT

